EDUCAȚIA OUTDOOR LA PREȘCOLARI

-exemple de bune practice-

Prof.GRIGORE CECILIA TEODORA- G.P.P.„Mugurasii”Rm Sarat

Educaţia *outdoor* presupune ca procesul în predare-învățare-formare să se petreacă în afarasălii de grupă, respectiv în natură și spații culturale. Obiectivul unui asemenea tip de educație îl reprezintă plasarea în cadrul vieții cotidiene a elementelor pe care copiii le învață la grădiniță, dezvoltarea spiritului practic și a adaptării la situațiile concrete de viață, modalități de înțelegere a elementelor educaționale predate la clasă.

Acest tip de educație o completează pe cea formală în modul cel mai plăcut, susținând educația dată în familie și în grădiniță și principiile acestei educații prin metode moderne de formareprecum: jocurile de echipă, discuțiile libere, jocurile de rol, învățarea prin acțiune, activitățile practice, brainstorming- ul, studiul de caz, experiențe și experimentări, excursii, vizite, organizare de evenimente.

Activitățile outdoor vizează exploarea posibilităților de utilizare a aerului liber și a cadrului natural ca spațiu de învățare și formare a unor deprinderi pentru a lucra tematic, folosind acest spațiu într-un mod interdisciplinar.

Activitățile outdoor care se desfășoară cu preșcolarii pot fi organizate sub formă de ateliere de creație, activități sportive, excursii, jocuri diverse, activități practice și gospodărești.

Fiecare activitate are rolul de aduc copilului experiențe noi, de a-l pune în situația de a găsi soluții noi sau de a - l aduce în situația de a conclucra cu coechipierii pentru a ajunge la rezultatul dorit.

Astfel că, educația outdoor :

- reprezintă sursă de experință de învățare prin faptul că oferă un mediu relaxant,liber , fără contrângerile pe care le impun,,cei patru pereți ai sălii de grupă”, oferă nenumărate provocări, procesul de educare devine puternic și de natură să schimbe comportamente;
- facilitează procesul de învățare al copiilor cu dificultăți , ei devin mai motivați, mai capabili;

- reprezintă un mijloc de îmbogățire a curriculum-ului prin procesul de învățare care are loc în aer liber;
- permite o abordare interdiscplinară și multidisciplinară în vederea atingerii scopurilor și obiectivelor din curriculum;

- o metodă de învățare activă bazată pe experiențe și practică;
- dezvoltă spiritul de echipă, conexiunea dintre copii, educatoare – copii, ceeace duce la participarea activă;
- oferă beneficia fizice, emoționale și mentale;

Integrarea educației outdoor în cadrul educației timpurii implică diferite etape de la planificarea procesului și până la implementare .

Astfel că:

♦ mai întâi identificăm activitatea pe care dorim s-o desfășurăm ținând cont de vârsta copiilor;

♦ stabilim demersul didactic al activității, scopul și obiectivele, precum și rezultatele dorite;

♦stabilim locul de desfășurare a activității:

♦ stabilim condițiile în care se va desfășura activitatea:

♦ stabilimresursele necesare:

♦ stabilim modalitatea de desfășurare;

♦ stabilim numărul de participanți la activitate (preșcolari, părinți, colaboratori);

♦ stabilim regulile care trebuie respectate pe parcursul activității, reguli care vor fi aduse la cunoștință copiilor ;

♦ stabilim modalitățile de evaluare a activității- metodelor și instrumentelor de evaluare utilizate;

Când planificăm o activitate outdoor trebuie să realizăm o serie de conexiuni cu aria curriculară pe care dorim să o punem în evidență.În grădiniță se pot integra și desfășura în aer liber activități din toate domeniile ADE,ADP,ALA.

Un aspect important al educaţiei outdoor este acela că poate contribui la creşterea nivelului de bunăstare al copilului. Pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există şi o serie de nevoi la care educaţia outdoor poate răspunde şi anume: nevoia de a fi respectat, de a fi inclus social, de a fi activ şi responsabil, de a se simţi în siguranţă.

Toate nevoile precizate mai sus îşi au rolul şi locul lor în dezvoltarea personală a copilului, dar pe primul plan nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educaţiei outdoor, ea fiind o modalitate de succes, de a depăşi unele dificultăţi ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoţionale), copilul să fie inclus social, să simtă că aparţine unei comunităţi.

Mediul din interiorul celor patru pereţi ai clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce, acel din afara clasei este unul care permite copiilor să se exprime, să relaţioneze cu ceilalţi, să colaboreze.

Există o varietate de activităţi ce pot fi derulate în aer liber în cadrul cărora copiii îşi pot dezvoltă imaginaţia, creativitatea, limbajul şi exprimarea.

Dintre formele de educaţie formală, informală şi non-formală, educaţia outdoor se pliază cel mai bine cu cea non-formală, întrucât şi aceasta, educaţia outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă şi oferă utilitate practică imediată cunoştinţelor învăţate.

Atât educaţia non-formală cât şi educaţia outdoor pot fi integrate cu succes în educaţia formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învăţământ.

Voi exemplifica prin prezentarea unui scenariu didactic al unei activități de tip outdoor realizat în cadul proiectului tematic:,,Toamnă, toamnă harnică“, la grupa mijlocie cu tema:,,Pe cărările toamnei”.

Întâlnirea de dimineață se desfășoară în parcul grădiniței unde copiii o găsesc pe zâna Toamnă(Noutatea zilei), care îi invită în curtea grădiniței să se joace pe cărările toamnei unde vor descoperii surprizele pregătite de ea.

Mesajul zilei:,,Surprizelele descoperim,/ Sarcinile le rezolvăm /Cu toții ne bucurăm,/Cu zâna toamnă ne distrăm,/Și recompense primim”.

Zâna Toamnă le spune copiilor că, pentru a ajunge la surpriza pregătită de ea, va trebui să descopere sarcinile aflate în plicurile pe care le vor descoperii pe cărările din curtea grădiniței.

De aceea va trebui să fie atenți pentru a putea să le rezolve cât mai corect astfel încât să poată ajunge la surpriza pregatită de zâna Toamnă, dar pentru a reuși trebuie să respecte regulile și să nu se abată de la traseu, să nu vorbească neîntrebați și să se concentreze pentru a rezolva corect sarcinile descoperite în plicuri la locul indicat. (Anunțarea temei și enunțarea obiectivelor).

Copiii, care se întrec în a descoperi sarcinile din plicuri se vor grupa în două echipe, respectiv „echipa iepurașilor” și „ echipa veveriţelor”, au sarcina de a găsi plicurile cu sarcini ascunse de Zâna Toamna pe aleele din curtea grădiniței, respectând traseul indicat prin sageți valorificând deprinderile motrice învățate.

Se explică și demonstrează copiilor cum se vor juca.(Explicarea si demonstrarea regulilor de joc).

Înainte de a-i demonstra zânei că putem rezolva sarcinile pregătite m-am gândit săparcurgeți un mic traseu pentru a vedea dacă ați înțeles cum ne vom juca. (Jocul de probă) .

Se execută jocul de probă pentru a vedea în ce măsură copiii au înțeles regulile de joc .

Joc de probă:

Sarcina DPM: Mergem până la prima bancuță și căutam, în frunze, plicul ascuns de zână, descoperim sarcina și surpriza.

Sarcina DS: Adună frunzele aflate sub bancuță și grupează-le după culoare/formă/mărime.

Desfășurarea propriu zisă a jocului:

Proba 1:

Sarcina DPM: Mergem pe vârfuri până la plasă și căutăm între fructele aflate acolo plicul ascuns de zâna, descoperim astfel sarcina și supriza.

Sarcina DLC: Spune cum este/sunt frunza/frunzele? Precizează trei însușiri ale frunzei/ frunzelor!

Proba 2:

Sarcina DPM: Mers pe călcâie până la tufele cu tufanele,căutăm plicul și rezolvăm sarcinile pentru a primi surpriza.

Sarcina Activitate matematică: Culegeți tufăneledin tufele aflate în spatele leagănelorși apoi grupați-ledupă forma/culoare.

Proba 3

Sarcina Domeniul psihomotric:Mers normal până la balansoar.

Sarcina Activitate matematică.: Copiii adună și grupează castane și ghindedin preajma balansoarului și le așează în lădițele potrivite. Trebuie precizat faptul ca ghindele și castanele sunt amestecate.

Proba 4

Sarcina Domeniul psihomotric:Sări ca iepurașul până la cel mai gros copac din parc /

Sarcina Activitate matematică: Adună și grupeză crenguțele rupte de vânt după grosime/ lungime.

După rezolvarea fiecarei sarcini copiii au primit și surpriza descoperită în plicuri, fiecare surpriză reprezintă o bucată dintr-un puzzele, pe care ei va trebui s-o reconstituie. (Joc de masa).

Imaginea reconstituită reprezintă o căsuță,pe care ei trebuie s-o descopere la capătul aleei din curtea grădiniței, ei vor alerga până în acel loc șivor căuta cutia pentru a primi recompensele. (Obținerea performanței)

În cutia din căsuță copiii vor descoperi coșuri cu fructe și legume, sticle de apă, ligheane, tocătoare, farfurii, cuțite de unică folosință, servețele, precum și fructe și legume de toamnă , precum și baloanele pe care le vor primi ca recompense la sfârșitul activității.

Fiecare echipă va prepara la măsuțele pregătite în curte o salată, respectiv o echipă va face o salată de fructe, cealaltă echipă o salată de legume (Joc de rol) .

In încheiere zâna Toamnă îi felicită pe copii pentru modul în care au rezolvat sarcinile, face aprecieri verbale asupra modului de participare a copiilor la activitate la sfârsit le oferă baloane în culorile toamnei, ca și recompense pentru modul în care a participat la activitate.

Activitatea desfășurată a urmărit socializarea, dar și educarea pentru o viață sănătoasă, dezvoltă abilitățile de comunicare fiind orientați către cooperare și colaborare , fără de care nu poate fi atins obiectivul comun al echipei.

Această activitate este defașurată în manieră integrată, interdisciplinară și transdisciplinară în care au fost angrenate:

- Activități de dezvoltare personală – Întâlnirea de dimineață;

- Activități liber alese respectiv :Joc de rol și Joc de masă;
- Activități pe domenii experențiale: activitate matematică, educație psihomotrică, educarea limbajului;
- Jocuri și activități liber alese ;

Această activitate i-a pus pe preșcolari în situația de a-și valorifica cunoștințele, deprinderile și aptitudinile în contexte noi , de a se concentra pe sarcinilie primite , de a fi încrezători în capacitățile lor, în așa fel încât nevoia de cunoaștere să fie satisfăcută pornind de la experiența acestora .

Desfășurată într-o atmosferă relaxantă, într-un cadrul natural cu materiale autentice, în care comunicarea este liberă, bucuria descoperiri noului fac ca învățarea să fie o plăcere, reușitele sunt trăite la intensitate maximă fac ca rezultatele sa fie cele scontate.

Bibliografie:

- ,,Manual de educație outdoor"- Lifelong Learning Programm
- ,,Învățământul preșcolar în mileniul III ", nr.15-16, editura Reprograph, Craiova, 2012;
- Răileanu Daniela, Grama Filofteia, 2010, Aplicaţiile noului curriculum pentru învăţământulpreşcolar, Editura DPH, Bucureşti.